واحد فقیري ۲۰۱۶/۰۱/۲۷

د کندهار ۱۹۵۹ بلوا

د کندهار ۱۹۵۹ بلوا

څه موده مخکي، زما ګران دوست فرید میوندي په فیسبوک کي د کندهار ۱۹۵۹ د بلوا په باب یوه خورا جالبه خاطره د خپلو فیسبوکي یارانو سره شریکه کړه. خدای سته چي د میوندي صاحب د کندهار د ښار همدې تاریخي خاطرې په ما کي دا احساس راوپاراوه چي د دې بلوا په اړه څه مطالعه وکم. پدې قصې باندي څه ځان خبر کړم، او د امکان تر حده پوري د قضیې عوامل او سببونه وپلټم. د تحقیق په بهیر کي دا خیال هم را پیدا سو چي کاشکي خپل معلومات او مفکورې راغونډي کم، او له خپلو ملګرو سره ئي شریکي کړم. زما همدا شخصي هڅه او ذهني تلوسه کرار کرار پدې مقالي بدله سوه.

البته د تل په شان په اول سر کي د کندهار د بلوا په باره ځېړنه څه ګرانه وه. اول لاس مواد او اثار کم ول. څه چي زما سره موجود ول، هغه په هیڅ وجه کافي نه ول. خو بیا هم د خپل شخصي کتابتون تر څنګ مي د واشنګټن په ساحه کي د خپلو انډیوالانو سره د څه وخت لپاره دا موضوع د شپو په باندارونو کي مطرح کوله. پدې باره کي به مي د هغوی خاطرې راسپړلې، معلومات مي ترې حاصلول، او څه مفکورې مو سره تبادله کولې. مدام به مو په ګده نوي سوالونه مطرح کول. قضیه به مو له مختلفو زاویو څخه څېړله، او هم به مو پر ځینو جنجالي مسایلو باندي بحث کاوه.

د څه وخت، مطالعې، او سوچ راوروسته، مسله بالاخره څه ورښانه سوه. ابهامات څه حل سول، او د حادثې مختلف ابعاد څه راڅرګند سول. معنا دا چي د کندهار ۱۹۵۹ بلوا ورو ورو خپل خاص شکل او محتوا غوره کړه. د بلوا په باب په عمومي توګه یو نسبتا جامع او ژور تصور رامینځته سو، او پدې برخه کي ځیني مفکورې خپل طبیعي پوخوالي ته ورسېدلې.

د دې تر څنګ مي د ځینو نورو عزتمنو کندهاري منورینو او دوستانو سره په ټیلفوني مکالمو کي اول لاس معلومات، پخې مشورې، او ښکلي خاطرې تر لاسه کړې. د خوشحالی ځای دا دی چي د ۱۹۵۰ او ۱۹۶۰ په کلونو کي کندهار د فکري او سیاسي لحاظه یو ډینامیک او تپاند ښار وو. د سیاسي ګرداوونو نوښتګر مرکز وو. د تنویر او روشنفکری له لحاظه، کندهار هله په ملي سویه یو استثنایي ولایت وو. اکثره ښاري اوسېدونکي ئي تحصیل کړده ول. زیاتره ئي د کندهاري تجارو او ملي بورژوازي بچیان ول، معنا د دولتي چوکاټ څخه بهر د مستقل عاید خاوندان ول. همدې اقتصادي استقلال او ځان بسیاتوب د کندهار و زیاتره منورینو ته د دې فرصت او ازادي ورکړې وه چي د حکومت په اپوزیشن کي وي، او کله نا کله حتی په ټکر کي هم ورسره واقع سي. مطلب مي دا دی چي په مجموع کي د کندهار مینځنی طبقه پرمختللې، پراخه، او ماهره وه، البته د افغانستان په سطح کي.

که څه هم د سلطنت په دوران کي د کندهار و عصري انکشاف او تعلیم ته کمه خاصه توجه نه وه سوې، او حتی عمدي غفلت لا هم ورسره سوی وو، خو بیا هم کندهاري منورنیو په دواړوو مهمو ملي جریانونو کي - یعني په مشروطیت او وېښ زلمیانو کي - پراخ ګډون لاره، او تل ئي د ملي جریانانو په لیډرشیپ مطرح ځېرې لرلې.

د ۱۹۵۰ او ۱۹۶۰ په کلونو کي، د کندهار د ښار هوټلونه، تجارتي دفترونه، او د باندار شخصي کوټې د نویو او مترقي افکارو د جر و بحث میدانونه ول. پدې وخت کي، په زرهاوو کندهاري ځوانانو و سیاسي فعالیت ته مخه کړې وه، او په ښاري ځوانانو کي مترقي او چپي افکار ورځ په ورځ غښتلي کېدل. په ګرده ښار کي، د وطپالني او مترقي نظریاتو خوړ زوړ خور وو. مطلب دا چي د مشروطیت او وېښ زلمیانو حرکتونو په کندهار کي اوږده سابقه، ژوري

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنیزي بڼي پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په خیر و لولئ

ربښي، او پراخ نفوذ لاره. د دغو دوو ملي جريانانو غړي لا هم پدې وخت کې په کندهار کې ژوندي او فعاله ول. لنډه دا چې پدې وخت کې په کندهار کې د روشنفکرانو او تحصیل کرده ګانو یو ډول تورم ایجاد سوی وو، او و کابل ته د خطرناکه مغزي فرار نوی څپه لا نه وه را شروع سوې.

د حادثي څرنګوالی

د ۱۹۵۹ د استقلال د جشن په جریان کې، د سلطنتي کورنۍ او ځینو نورو عالي رتبه مامورینو میرمني او لوڼي په لڅ مخ په عام محضر کې راښکاره سوې. دا وخت د صدراعظم محمد داود خان حکومت وو، او داود خان اراده لرله چي په افغانستان کې د ښځو نهضت یو ځل بیا راپیل کړي. د داود خان حکومت پدې وخت کې په ځان ډاډه وو، او ګومان ئې کاوه چي محافظه کاران او د ښځو د ازادۍ مخالفان کم خاص عکس العمل نه سي کولای، او معنا بیا د غازي امان الله خان کانه نه تکراریږي. ځکه پدې وخت کې، د افغانستان سلطنتي پوځ د شوروي اتحاد په وسلو سمبال سوی وو، او اردو زیات امکانات لرل. دغه راز د رفع حجاب تر مخه ځینو ښځو په راډیو، نرسینګ، او مکاتبو کي پراخه او په شوق ونډه اخیستي وه، او د خپلو نورو حقه حقوقو د لاسته راوړلو په منظور ئې کمپین هم کاوه. خو ټولو ښځو د کور بهر چادري کوله.

د جشن تر مراسمو را وروسته، د صدراعظم محمد داود خان حکومت په هیواد کې خپل والیان هم دېته تشویق کړل چي د مخ لڅي په نهضت کي برخه واخلي، او په خپلو ولایاتو کي عالي رتبه مامورین دېته تشویق کړي چي خپلو میرمنو ته اجازه ورکړي چي د چادري له توره زندانه راووځي، د وطن په ابادولو کي پوره ونډه واخلي، او د افغان ولس سم نیم نفوس د هیواد په فرهنګي او اقتصادي ودي کي فعال ګډون وکړي.

په کندهار کي، د وخت ګورنر محمد صدیق خان وزیري هم د مرکز په تعقیب په کندهار کي د مخ لڅي و نهضت ته فعالیت پیل کړ چي په نتیجه کي د ۱۹۵۹ د بلوا یو بل عامل سو.

بلخوا، په افغان لیکوالانو کي د وېښ زلمیانو مشهور مبارز غړی مرحوم محمد علم بڅرکي د کندهار ۱۹۵۹ د بلوا یو اصلي علت پر فیوډالانو او دوکاندرانو باندي د مالیاتو یو دم او ناڅاپه جګوالی بولي. «د کندهار بلوا په اصل کي د لوڅ مخې موضوع نه وه، بلکي مالي موضوع وه.» بڅرکي صاحب لیکي چي له یوې خوا د مالیاتو ډېرېدل فیوډالان خوابدي کړي ول، او له بلي خوا د ښځو د لڅ مخی نهضت محافظه کاره ملایان او په جامعه کي نور ارتجاعي عناصر قهرولي ول. همدي ګډ قهر او نارضایت هغوی سره متحد او منظم کړي ول.

پدي مرحله کي، د ښځو د حقوقو د نهضت موضوع د کندهار منورین او محافظه کاران سره مخامخ کړي ول، او دي تقابل څو میاشتي په بر کي ونیولي. د کندهار منورینو د طلوع افغان د جریدې له لاري د ښځو د حقه حقوقو ملاتړ کاوه، او پدې ارتباط ئې مقالي او ترجمې نشرولي. ځینو ویښ زلمیانو د ښځو د حقوقو لپاره د یوې غیر رسمي شبکي په توګه فعالیت کاوه. ځکه د ښار روشنفکرانو د ښځو له لڅ مخی سره «پوره همنوایي درلوده.» پدې مبارزه کي، د کندهار ښځو او منورینو عملا برخه اخیستي وه. د مثال په توګه، محترمه مېرمن ساجده بڅرکي او متحرمه مېرمن نفیسه سلیمي «په خورا مېړانه خپل طبیعي او بشري حق ته ور ودانګل.» په کندهار کی، همدا دوې محترمي مېرمني د لومړی ځل لپاره لڅ مخ و بهر ته راووتلې، او تاریخي وړیا ئې وګټی.

په مقابل کي، ارتجاعي ډلي هم ارامي نه وې ناستي، هغوی د ښځو د نهضت په مخالفت کي په ماجتونو او بازارونو کي جلوسونه کول. په پاکستان کي ئې د ښځو د نهضت پر خلاف رساله چاپ کړې وه، او د کندهار په ماجتونو کي ئې خورول. په ښار کي، محلي ارتجاع د «بې سترۍ» او «ناموس دارۍ» درواغجن شعارونه ورکول، او د ښځو د

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنیزې بڼي پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په خیر و لولئ

نهضت پر خلاف ئې د بې سوادو خلګو احساسات راپارول. تر بلوا يوه ورځ مخکې ئې د ښار په متخلفو محلو کې اعلاميې هم څوړند کړي وې.

خو د دې ټولو فعالیتونو او سیاسي جنجالونو سره سره، د کندهار ګورنر محمد صدیق خان بېده وو. اقدامات ئې زياتره يو «ليونې» ته پاته کېدل. د ښاغلي بخرکي په قول، په کندهار کې د ښځو د نهضت مسله دونه په «بد خوندی» عملي سوه چې «تاريخ هغه هيڅکله نه سي هېرولای.» بخرکي صاحب پخپل کتاب کې ګورنر صديق خان نهايت مغروره، بې پروا، او بې کفايته معرفي کوي. د ليکوال بل نظر دا دی چې حکومت غوښتل چې په کندهار کې يوه حادثه را مينځته سي، څو حکومت خپل قدرت وښيي، او نور ولايات وډاروي. (وېښ ځلميان، مخونه ۱۰۲-۱۰۹).

دغه راز، د افغانستان د چارو مشهور امريکايي ليکوال فقيد لويس دوپري په خپل کلاسيک کتاب کې ليکي چې د کندهار د بلوا يو اساسي عامل د مالياتو راټول او اضافه کول بولي. ښاغلي دوپري ليکي چې د کندهار فيوډالانو ماليه نه ورکوله، او هر کال چې به کم ګورنر د هغوی څخه د مالياتو د راټولو خبره ياده کړه، د کندهار زمينداران به په خرقه شريفه ننوتل او بست به ئې اعلان کړ. پسله څه مودې به والي هم دا خبره هېره کړه، او کندهاري فيوډالان به ښرته خپلو کورونه ته کاميابه ستانه سول. خو دا ځل صدراعظم محمد داود خان د کندهار ګورنر ته امر کړی وو چې د هغوی سره دې هيڅ ډول نرمښت نه کوي، او د کندهار فيوډالان بايد دېته مجبوره سي چې نه يوازې ماليات ورکړي، بلکې اضافه ماليات هم ومني. دغه زار، د کندهار د ښار تجار او دوکاندارن هم بايد پر خپلو عايداتو باندې ماليه ورکړي.

کله چې د يوې غونډې په ترڅ کې ګورنر محمد صديق خان وزيري د حکومت دريځ و کندهاري فيوډالانو، تجارو، او دوکاندارانو ته اعلان کړ، د کندهار فيوډالان د پخواني عادت سره سم مخ د خرقې شريفې په لور رهي سول. مګر دا پلا د هغوی مخ عسکرو او پوليسو نيولی وو، او هغوی ته اجازه ور نه کړه سوه چې په خرقه شريفه کې بست اعلان کړي. نو بنا، دا خلګ د ښار په بازارونو او کوڅو کې تيت سول، او د مخ لڅې پرضد ئې د کندهار پايلوچان، د ښار ډانګيان، او نور بېکاره ځوانان راوپارول چې په نتيجه کې د کندهار ۱۹۵۹ بلوا ايجاده سوه. دوپري ليکي چې بلوا ډېر ژر د جنرال خان محمد خان د مهارت په وجه ختمه سوه، او ښايي دری کسه پکښې مړه او اته تنه ټپيان سوي وي (مخونه- ۵۳۶-۵۳۷).

د يوې ورځنی بلوا په جريان کې، بلواګرانو د حکومت پر ځينو تاسيساتو باندې حملې وکړې. د زرغوني انا د انجونو پر مکتب باندې بريد وسو. بلواګران د ښځو و يوه حمام ته ننوتل. ځينو د کندهار ښار سينما او فلمونه وسوځل. ځيني دوکانونه چور سول. اعتراض کونکو د امريکا د اېډ د دفتر يو کارکونکی ټپي کړ، او د هغوی د دفتر نور سامان الات ئې خراب کړل. او دغه راز مظاهرچيانو د کندهار په ښار کې پر هغو کندهاري منورينو باندې حملې وکړې چې د ښځو د نهضت طرفداره ول، او يا ئې خپلې مېرمني دېته هڅولې چې د مخ لڅې په نهضت کې برخه واخلي. د مثال په توګه، بلواګرانو پر سليمي صاحب باندې حمله وکړه او د هغه موټر ئې ور خراب کړ.

په هر صورت، د جنرال خان محمد خان قواوو فقط په څو ساعتونو کې بلواګران وځپل، يو شمېر خلګ توقيف سول، او ۱۷۲ تنه کابل ته بندي واستول سول. د حکومت او مخالفينو تر مينځ تشدد او مرګه ژوبله هم پېښه سوه. دوپري وايي چې ټوټال دری کسه وژل سوي دي. خو فرهنګ د ۶۰ کسانو د مرګ ذکر وي چې په اغلب ګومان مبالغه ده. داسي ښکاري چې فرهنګ د سياسي ملحوظاتو په خاطر د وژل سويو کسانو تعداد جګ ښيي (افغانستان در پنج قرن اخير، مخونه – ۴۷۰-۴۷۱).

د کندهار بلوا په باب د نورو ليکوالانو مختلف نظرونه

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بنې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خير و لولئ

باید په سر کي ووایم چي د افغان او خارجي لیکوالانو په مینځ کي یوازي محترم بځرکي صاحب او دوپري د کندهار بلوا ته ځه توجه کړې ده. بځرکي او دوپري دواړه لیکي چی د دې بلوا یو اساسي سبب د مالیاتو ډېرول وو. د هغوی همدا ټکی را وروسته لیکوالانو په مختلفو اشکالو سره تکرار کړی دی. ځینو خارجي لیکوالانو خو حتی د دوپري بېچاره نوم قدري هم ندی اخیستی، او د فقید دوپري خبري ئې په ناحقه په ځان پوري تړلي دي.

د صدراعظم محمد داود خان د حکومت نظر د هغه قلم مخصوص ښاغلي محمد حسن شرق پخپل کتاب کي بیان کړی دی. شرق لیکي چي د کندهار بلوا د داود خان د «مخالفانو» یو «مسلحانه قیام» وو، معنا د کابل حکومت د کندهار بلوا ته د یوه وسلوال پاڅون په سترګه کتل. او هغه ئي غالبا د پاکستان دسیسه بلله. شرق اضافه کوي چي د کندهار بلوا دوې ورځي دوام درلود، خو د پولیسو او د کندهار د ښاریانو لخوا ختمه سوه (کرباس پوشهای برهنه پا، شرق، مخ-۶۶).

د افغانستان په چارو کي بل ژوندی امریکایي عالم برانیت روبین عقیده لري چي پدې وخت کي شهید داود خان ځان قوي احساسوی. هغه پوهېدی چي قوي اردو لري او کولای سي چي د ملایانو او نورو محافظه کارانو مقابله وکړي. همدا علت وو چي داود خان د ښځو نهضت را مخته کړ، ځو د ملایانو او محافظه کارانو سره ټکر ایجاد سي (د افغانستان ټوټه کېدل، روبین. مخ – ۷۲).

پوهاند عبدالشکور رشاد لیکي چي د کندهار والي محمد صدیق خان د داود خان په تقلید په کندهار کي هم مجلسونه جوړ کړل، او د مامورینو او مخور خلکو ځخه ئي وغوښتل چي د خپلو ښځو سره یو ځای پدې مېلمستیاوو کي برخه واخلي. «دې کار په خلکو کي د بلوا هځه پیل کړه.» پدې بلوا کي ځو تنه ووژل سول، او ۱۷۲ تنه کابل ته بندیان واستول سول. پدې ګرفتاریو کي حاجي حبیب الله بامیزی، د کرز صالح محمد خان پوپلزی، عبدالقدوس خان بارکزی، میراحمد جان محمدزی، ملک شکور پوپلزی، عبدالصمد اخوندزاده خروټي، او محمد اسحاق علومي نومونه یادوي (د کندهار یادابښتونه، دوهم جلد، رشاد. مخونه ۲۴۴-۲۴۵).

د (داود خان د کي جي بي په لومو کي) مولف لیکي چي د ګورنر محمد صدیق خان او د ولایت د ژاندارم قومندان ډګروال سردار محمد اکرم د ځینو مامورینو ښځي د «بریچي او پولیسو په زور مخ لځي او بې حجابه بازار او کوځو ته راوایستلي، ځو په کندهار کي خلکو ددې عمل په مقابل کي د مولوي عبدالصمد اخوندزاده په مشرۍ د خپلو ملي او اسلامي شیوناتو د ساتني په خاطر» په اعتراض لاس پوري کړ (مخونه ۴-۵).

د دغو نظرونو تر کتلو را وروسته به اول د بلوا و تیوري ته ځه لنډ نظر و سي او بیا به نهایي نتیجه ګیري وسي.

نتیجه

ښاري قیامونه د جهان په ګوټ ګوټ کي پېښ سوي دي، او نن سبا حتی په پرمختللو ملکونو کي لکه امریکا او اروپایي هیوادونو کي هم کله نا کله ښاري بلواګاني پیښېږي. ښاري بلواګاني عموما د خلکو د عمومي شکایت، نارضایت، او یا مخالفت په ترځ کي واقع کېږي. په امریکا کي، ښاري پاځونونه عموما نژادي کیفیت او بعدونه لري. عموما د سپین او تور موضوع وي. د پولیس د بد او سخت چلن مشکل وي. او یا هم په لویو ښارونو کي د اقلیتونو په مینځ کي د فقر او بې کاري ستونزه ښاري بلواګاني او اعتراضونه راوزېږوي. په بل عبارت، په پرمختللو ملکونو کي ښاري بلواګاني د اقتصادي نابرابریو، محرومیت، او بې عدالتیو په مقابل کي یو جمعي او ګډ اعتراض وي. کله نا کله، په درېیمه نړۍ کي ښاري قیامونه عموما د اشغالګرو قواوو پر ضد نشنالستي پاځونونه وي. په هند کي، بلواګاني عموما مذهبي عوامل لري.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنیزې بڼي پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

مګر د کندهار بلوا نه نژادي اړخ لري، نه د ازادي لپاره یو قیام وو، او نه ئي هم کم خاص مذهبي عوامل لرل. د کندهار بلوا لکه ځرنګه چي له نامه څخه ئي ښکاره ده، یوه سپېره توره بلوا وه. یو نبستا منظم ارتجاعي بغاوت وو. استاد حبیبي ئي «یو ارتجعانه حرکت» بولي چي زه کاملا ورسره موافق یم (د افغانستان پیبنلیک، حبیبي. مخ ۳۰۹).

په بل عبارت، بلواګرانو هیڅ کم عالي هدف نه لاره. اکثره د کندهار د ښار لوچګان، ډانګیان، او د چور او تالان لپاره چمتو خلک ول. معنا دا چي بلواګران نه د مطمین برق، نه د پاخه سړک، نه د مجهز عصري مکتب، او نه هم د اجتماعي عدالت لپاره راپاڅېدلي ول، بلکي په یوې بې هدفه ارتجاعي بلوا کي ئي لاشعوري برخه اخیستي وه.

د کندهار د ۱۹۵۹ بلوا د نورو د عواملو او سببونو په برخه کي باید دا ووایم چي لومړی د بلوا په ایجادولو کي د محلي حکومت بې کفایتي له ورایه ښکاري. په یوه کلام کي، د کندهار والي د رفع حجاب مسله غلطه سمبال کړې وه. ځکه امر یوازي دولتي مامورینو ته راجع وو، خو داسي ښکاري چي د کندهار ګورنر – البته د حکم تر صلاحیت او چوکاټ بهر – عام خلک، تجار، او محلي مشران دېته هڅولي او یا هم تهدید کړي ول چي خپلي ښځي راوباسي. په نهایت کي همدا بې کفایتي وه چي ګورنر صدیق خان برطرفه او «تحت الحفظ» کابل ته واستول سو، او پر ځای جنرال خان محمد خان مقرره سو (رشاد).

دوهم، د افغانستان اکثره ښاري جامعه د ښځو د نهضت تحول ته چمتو وه، او د کندهار په ښاري او تحصیل کرده طبقه یا قشر کي د ښځو د حقوقو لپاره په کافي اندازه ملاتړ موجود وو. پدې برخه کي د ویښ زلمیانو تاریخ او مبارزه څوک نه سي هېرولای. په بل عبارت، د کندهار بلوا دونه منزوي او نامحبوبه وه چي په هیواد کي هیڅ مشهور ملا او یا مذهبي مشر د دې بلوا ملاتړ و نه کړ. د دې مخالفت د نه شتون یو اساسي علت دا وو چي پدې زمانه کي په افغانستان کي ښاري او مینځنۍ طبقه پراخه سوې وه، او دې طبقي او نورو ښاري ټولنو د حکومت له تصمیمه حمایت کاوه. په یوه کلام کي، د کندهار بلوا صرف یوه محلي حادثه وه چي کېدای سي د عصریت او مدرنتي پر خلاف یو شدېل اکټ وبلل سي. دا بلوا تر ډېره حده یو اني او احساساتي حرکت وو چي د نورو بلواګانو په شان ئي د څو ساعته لپاره دوام وکړ. همدا علت دی چي اکثره افغان او خارجي لیکوالان چندان توجه ورته نه ده کړې، او حتی مشهور کندهاري لیکوالان ئي نه یاده کړې.

ځلرم، د مالیاتو لانجه هم درسته ده. بځرګی صاحب او ښاغلی دوپري ئي په تفیصل سره یادوي، او باقي پاتي لیکوالان اکثره له دوی څخه الهام اخلي. ځرنګه چي په کابل کي د جشن مراسم په اګسټ کي لمانځل کېږي، خو د کندهار بلوا د ډسمبر پر ۲۱ باندي پېښه سوه چي پدې ترتیب قریب ځلور میاشتي وروسته د کندهار بلوا وسوه. پدغو ځلورو میاشتو کي په کندهار کي څه پېښ سوي دي، هغه درانه لوستونکي د بځرګي صاحب د ویښ زلمیانو په کتاب کي، چي په کافي اندازه معلومات ئي راغونډ کړي دي، میندلای سي. بځرګي صاحب دا ښیي چي پدې ځلور میاشتو کي محافظه کارو ملایانو او نورو ارتجاعي عناصرو په کندهار کي فعالیت کاوه، او د کندهار په ځینو محافظه کارو حلقو کي ئي پروپاګند کاوه، او ښایي اعتراض لپاره څه بند و بست هم نیول سوی وي.

والسلام

جنوري ۲۵، ۲۰۱۶

واحد فقیري – واشنګټن

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په ځیر و لولئ